

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๐

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕/๒๕๖๐

วันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรื่อง คณะราษฎรไทยแห่งชาติ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ ว่า ร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า คณะราษฎรไทยแห่งชาติ โดยนายสมคิด หอมเนตร นายศรีสุวรรณ จรรยา และนายพลภาขุน เศรษฐญาบดี (ผู้ร้อง) อ้างว่ามีประชาชนจำนวนมากคัดค้านการเปิดสัมปทานให้สิทธิสำรวจและผลิตปีโตรเลียม รอบที่ ๒๑ ของกระทรวงพลังงานในประเด็นความไม่โปร่งใสของระบบสัมปทาน อันมีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้แผ่นดินจากทรัพยากรปีโตรเลียม จนกระทั่งที่ประชุมร่วมคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ให้เลื่อนการพิจารณาการเปิดสัมปทานปีโตรเลียมรอบที่ ๒๑ ออกไปก่อน โดยให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำการศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และให้จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเสียก่อน ซึ่งต่อมาสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาดังกล่าว โดยมีกำหนดเวลาศึกษาให้แล้วเสร็จภายใน ๕๐ วัน คือภายในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘

แต่ปรากฏว่าในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ กระทรวงพลังงานได้เสนอร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่จัดทำขึ้นเอง เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยไม่รอผลจากการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหา การบังคับใช้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ สถานิติบัญญัติแห่งชาติ และนำเข้าสู่การพิจารณาของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ สถานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย แม้ประชาชนได้ออกมาแสดงตนร่วมลงชื่อหน้ารัฐสภา และยื่นหนังสือมอบแก้ตัวแทนรัฐสภา (ที่ถูกคือ สถานิติบัญญัติแห่งชาติ) โดยยืนยันให้ถอนร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสองฉบับออกจากการพิจารณาก็ตาม ผู้ร้องอ้างว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว เป็นการกระทำที่แสดงถึงเจตนาในการละเลยการแก้ไขปัญหาของพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ อันอาจ นำไปสู่การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ และเป็นการขัดต่อมติของที่ประชุมร่วมคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อีกทั้งยังขัด กับรายงานการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ สถานิติบัญญัติ แห่งชาติ จึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย นอกจากนั้น เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ยังเป็นภัยร้ายแรง ต่อชาติ นำไปสู่การฉ้อราษฎร์บังหลวงเพราะไม่แก้ไขปัญหาผลประโยชน์รั่วไหลจากระบบสัมปทาน ส่งผลให้รัฐขาดรายได้ในการนำมาใช้ประโยชน์แก่ชาติและประชาชนและมีที่มาขัดต่อกฎหมาย โดยขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๓ (๒) มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๖๓ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๗ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๖๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาส ให้ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำใช้ดุลพินิจโดยขาดความชอบธรรมเพราะขัดต่อ หลักธรรมาภิบาล และการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และนายกรัฐมนตรีเพื่อให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณานั้น เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เนื่องจากไม่รักษาประโยชน์ส่วนรวมของชนชาวไทย เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและก่อให้เกิดการทุจริต ไม่ปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๔ ดังนั้น ความเป็นรัฐมนตรีจึงสิ้นสุดลงเฉพาะตัว ตามมาตรา ๑๗๐ และส่งผลให้รัฐมนตรีทั้งคณะต้องพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากนี้ ผู้ร้องยังอ้างว่าเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๐ เครือข่ายประชาชน โดยนายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล ได้ยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ และให้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๘ แต่นายกรัฐมนตรีไม่ดำเนินการ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

(๑) ขอให้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับที่ผ่านสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ และจะประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายมิชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เพิกถอนและให้ระงับการนำไปใช้ระหว่างรับคำร้องไว้พิจารณาไต่สวน และให้มีผลระงับในการเปิดประมวลสำนวนผลิตปิโตรเลียมรอบที่ ๒๑ ไว้ก่อนจนกว่าการพิจารณาจะถึงที่สุด

(๒) ขอให้วินิจฉัยความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีและของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องนี้ต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

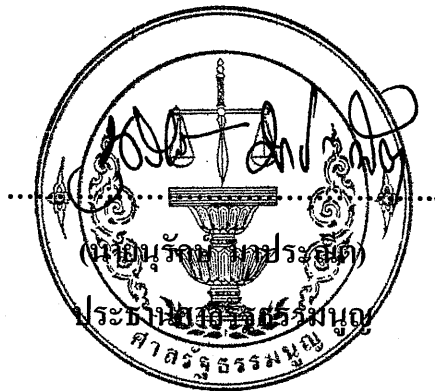
พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่ากระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือไม่

- ๔ -

อันเป็นกรณีการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ซึ่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๘ ประกอบมาตรา ๒๖๓ ได้บัญญัติ กระบวนการร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยกำหนดให้สมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เสนอความเห็น ดังกล่าวต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย หรือให้นายกรัฐมนตรีส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว โดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ ได้ และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๖/๒๕๖๐)

[Signature]

(นายจรูญ ภักดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ